

PROJEKTNO DELO KOT ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Večji del stroke pa tudi širše javnosti verjetno še danes ne ve, da dijaki ob zaključku šolanja pri poklicni maturi ne opravljajo več praktičnega pouka, temveč projektno delo, kljub temu da letos teče že tretje leto od njegove uvedbe. Prav zaradi tega sem se odločil, da je mogoče že čas, da kot mentor dijakom pri projektnih nalogah povem mnenje o dosedanjih izkušnjah.

Najprej bom razložil, kaj sploh je projektno delo. Po definiciji Centra za poklicno izobraževanje dijak s projektno nalogo dokaže določeno stopnjo praktičnih znanj in spretnosti, sposobnost njihovega povezovanja s teoretičnim znanjem več strokovnih in splošnih predmetov. Izdelava projektne naloge se izvaja v skupini, zato je zelo pomembno, da je vloga posameznika jasno in natančno opredeljena, saj je samo na tak način možno oceniti posameznikov delež. To je seveda definicija, ki pa smo jo morali mentorji skupaj z dijaki pretvoriti v prakso.

Za velik izziv se vedno izkaže že iskanje idej za projektno nalogo, saj mora ta ponuditi dijakom dovolj izzivov, hkrati pa jim mora omogočiti, da lahko pokažejo čim več praktičnega kakor tudi teoretičnega znanja. Ko sem začel razmišljati o tem, kaj bi bilo zanimivo za dijake, sem dobil občutek, da je tem toliko, da ne bo dovolj dijakov, ki bi jih uresničili. Toda hitro sem se postavil na realna tla, ko sem ugotovil, da sama ideja še zdaleč ni dovolj za izvedbo kvalitetne naloge. Poleg ideje je potrebno predvideti tudi končni cilj naloge, velikost skupine, kaj bo posamezni član skupine delal, kaj se bodo dijaki ob tem naučili, in ali bo naloga všeč tudi dijakom. Po drugi strani sem se spraševal, ali bodo dijaki izkoristili možnost, da sami predlagajo naslov projektne naloge. Vprašanj je bilo nešteto. Prvo leto se je izkazalo, da niti dijakom niti učiteljem ni bilo povsem jasno, kaj in kako se lotiti projektne naloge, zato so dijaki izbrali kar naše predloge. Na srečo se je v naslednjih letih ta praksa spremenila in so tudi dijaki predlagali naslove. Tak način je s stališča dijakov in tudi mentorjev boljši, saj so dijaki veliko bolj motivirani, če sami predlagajo teme nalog, ki so jim bliže. V večini primerov si tudi sami v grobem razdelijo področja dela. Ker imajo šole različne programe, se tudi naloge zelo razlikujejo. Na Biotehniški šoli Maribor smo se tako v okviru programa vrtnarski tehnik že lotili zasaditve vrta, zasaditve predhišnega vrta, skalnjaka, nasadkov, groba, balkonskih korit, zasaditev gred z enoletnicami, trajnicami in grmovnicami, izdelave poročne floristike idr.

Ob izvedbi nalog se pokaže, kako pomembne so praktične izkušnje, ki pa jih dijaki v večini primerov še nimajo dovolj. Najpogosteje ta pomanjkljivost pokaže, ko je potrebno za zasaditev izbrati primerne rastline. Dijaki ponavadi posežejo po literaturi, ki je na razpolago v naših knjižnicah in iz nje izberejo rastline, ki jih najbolj poznajo ali so jim njihove slike najbolj všeč. Seveda so eno podatki najdeni v literaturi, drugo pa dejanski pogoji, v katerih bodo rastline rastle. V tem delu izdelave naloge dijaki najbolj iščejo oporo pri svojem mentorju. Mentor lahko s svojimi izkušnjami primerno usmeri dijake in jih tudi poduči, zakaj določene rastline znane iz literature niso primerne za naše področje. Praktična izvedba projektne naloge je tudi priložnost, da morda dijaki pridejo prvič v stik s stranko in pri njej opravijo zasaditev. Dijaki, ki so dobili takšno priložnost, so mi potrdili, da je bila to najboljša izkušnja, ki so jo dobili v času šolanja, saj jih je misel, da stranka ne bi bila zadovoljna, še dodatno motivirala. Tudi sam lahko kot mentor zatrdim, da je bilo delo s temi dijaki veliko lažje in hitrejše kot s tistimi, ki so projektno delo opravljali v šoli.

Kako poteka delo med dijaki, preverjamo z obveznimi in neobveznimi konzultacijami. Velikokrat imajo dijaki največje težave s pisnim delom projektne naloge, v katerem dijaki predstavijo teoretične osnove naloge in izvedbo praktičnega dela. Ob zaključku

projektne naloge mentorji ocenimo pisni del naloge, opravljeno delo, predstavitev naloge, ki jo pripravijo dijaki in zagovarjajo pred komisijo. Iz vsega tega mentor oblikuje oceno. S pomočjo fotografij si lahko bralci sami ustvarite mnenje o končnih izdelkih nekaterih projektnih nalog.

Izkušnje z izvedbami projektnih nalog so od mentorja do mentorja različne. Mnogi se sprašujejo, ali je uvedba projektnih nalog in ukinitvev izpita iz praktičnega pouka dobra poteza. Sam menim, da projektne naloge niso tako slaba izbira, saj lahko dijaki, če so dovolj zainteresirani, pridobijo mnogo novih izkušenj, ki jih praktični pouk v šoli ne more vedno omogočiti. Glede na dosedanje rezultate projektnih nalog lahko povem, da se na vrtnarske programe še vedno vpisujejo dijaki, ki bodo dobri vrtnarji, le več priložnosti za dokazovanje jim moramo ponuditi tako učitelji v šoli kot tudi vi vrtnarji.